

Управління культури,
національностей та релігій
Миколаївської облдержадміністрації
Обласна бібліотека для дітей

Пірати - розбишаки

Рекомендаційний анований
список літератури для
учнів 1 - 4 класів

Миколаїв
2024

УДК 016:821

Тір 33

Укладачка Вікторія ЩЕРБАК

Літературна редакторка Валентина ТАРАСОВА

Відповідальна за випуск Тетяна ЖАЙВОРОНОК

Пірати - розбишаки : рек. анот. список літ. для учнів 1-4 кл. / Миколаївська обл. б-ка для дітей ; уклад. В. Щербак. - Миколаїв, 2024. - 30 с. - (Серія «Чарівні історії». Вип. 2)

У списку представлено пізнавальну літературу та художні твори українських і зарубіжних письменників про пригоди піратів.

Друзі!

Чи багато ви знаєте про піратів? Мабуть думаєте, що це такі собі актори в гарних костюмах, які вдають кровожерних злочинців та вихваляються вигаданими пригодами? Аж ніяк! Це безстрашні морські грабіжники, які полюбляють ризиковані пригоди. Недаремно слово «пірат» означає «той, хто випробовує долю», «джентльмен удачі». Сьогодні ви маєте чудову нагоду познайомитися з

ними і дізнатися правду про морських розбійників. Ми з вами вирушаємо до світу піратських пригод!

А чи любите ви пригоди? Хотіли б побувати на невідомому острові і зустріти справжніх піратів? Що ж потрібно для такої мандрівки? Перш за все - здійснити подорож до світу пригодницької літератури. Та хто ж не любить читати захопливі піратські історії?! Адже це - фантастичні пригоди серед безкраїх морських просторів, таємниці, жорстокі звичаї і жага до наживи, зустрічі з небезпечними ворогами й боротьба за цінні скарби!

Хочете обрати цікаві книжки про піратів? Тоді ми запрошуємо вас познайомитися з найкращими історіями, від яких неможливо відірватися! Разом із героями цих історій ви відчуєте атмосферу незабутніх морських пригод та піратського авантюризму. Захоплення й драйв од читання вам забезпечений. Тож у путь - сторінками книжок, сторінками карколомних пригод від українських і зарубіжних авторів.

А рекомендаційний список літератури, який ми підготували для вас, допоможе познайомитися з казковими піратськими історіями, які рекомендовані для читання дітям молодшого шкільного віку.

Матеріал розміщено за такими розділами:

1. Істрія піратів і піратства (Науково-популярна література)

2. Пірати бувають різні (Художня література)

- Серія «Банда піратів»
- Серія «Веселі Роджерси»
- Серія «Капітан Фокс»
- Серія «Морські пригоди»

3. Розважальна сторінка «Піратські пригоди» (Вірші, загадки, ігри, вікторина)

Вся інформація в розділах розташована за алфавітом авторів або назв книг.

Історія піратів і піратства (Науково-популярна література)

Бію Ж.-М. 50 дотепних запитань про піратів : із дуже серйозними відповідями / Ж.-М. Бію ; пер. з фр. О.Л. Соколової ; худож. : К. Коллет, Ж. Герле. - Харків : Віват, 2018. - 48 с. : іл. - (50 дотепних запитань).

Захопливе та оригінальне видання, яке занурить вас у цікавий світ піратського життя. Читання цієї книги не лише принесе задоволення, а й дозволить дізнатися багато цікавого про цю загадкову професію та історію піратства. У книзі ви знайдете 50 найнеочікуваніших та незвичайних запитань про світ піратів - одне незвичніше за інше. Питання трохи дивні, зате відповіді на них цілком серйозні, вони допоможуть вам дізнатися все про піратів, корсарів і флібустьєрів. Всі тексти супроводжуються веселими малюнками та фотографіями.

Бомон Е. Пірати / Е. Бомон, Ф. Сімон; худож. Б. Мійє, І. Міссо. - Київ : Махаон-Україна, 2009. - 128 с. : іл. - (Твоя перша енциклопедія).

У книжці розповідається про «лицарів удачі» - піратів, про їхнє життя, сповнене «романтики доріг», про їхні неймовірні пригоди, жорстокі звичаї та жадобу до наживи. Розповідь доповнено сюжетом

знаменитої повісті Р.Л.Стівенсона «Острів Скарбів». Книга гарно ілюстрована, кожен її розворот - кольорове втілення загадкового світу мореплавців і першовідкривачів.

Бурмістрова Л. Л. Пірати: енциклопедія / Л. Л. Бурмістрова, В. Мороз ; іл. Є. Володькіна [та ін.]. - Київ : Перо, 2008. - 104 с.: іл .

У цій книзі розповідається про історію морських розбійників - від античних піратів та флібустьєрів до каперів ХХ століття. Прочитавши книжку, ви дізнаєтесь багато цікавих фактів з життя піратів: як вони добували кораблі у морі, що робили з торговими суднами, яким був піратський прапор та ще багато іншого!

Метьюз Дж. Пірати та їхні скарби / Дж. Метьюз. - Київ : Махаон-Україна, 2006. - 28 с. : іл.

Друзі, готові увійти до світу піратів? Хочете дізнатися, якими вони були, - жорстокими та немилосердними злочинцями чи відчайдушними романтиками? За якими законами вони жили, на яких кораблях плавали, якою зброєю билися? А ще дізнатися про зухвалі вчинки та відчайдушні рейди цих «джентельменів удачі». Коли вас цікавлять такі питання - ця захоплива книга стане у нагоді!

Пірати / упоряд. В.В. Гуріна ; худож. : К.В. Самойлов, Л.В. Белякова, І. І. Копейкін. - Харків : Белкар-книга, 2013. - 64 с. : іл. - (Пізнаємо світ разом).

Ця книжка розповість вам про піратів. Ви дізнаєтесь, звідки походить піратство, хто ставав піратами, якими були їхні кораблі, зброя, одяг, прапор та побут. Також дізнаєтесь про видатних піратів (серед яких був навіть адмірал англійського королівського флоту!), їхні скарби та про піратські держави.

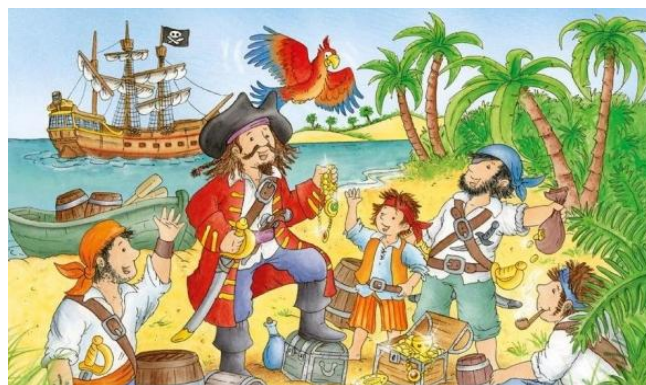
Ріс Л. Як стати піратом за 7 днів або й менше / Л. Ріс ; пер. О. Шевченко ; іл. Дж. Льюїс. - Київ : Країна Мрій, 2006. - 28 с. : іл.

Друзі, хочете спробувати стати піратами й переплисти сім морів? Тоді капітан Кід та його вірний друг - Бувалий Моряк Біллі - до ваших послуг! Вони розробили план, згідно з яким ви всього за тиждень зможете стати найдосвідченішими і найвправнішими піратами всіх морів! Ця незвичайна книжечка дасть вам поради, як одягнутися, щоб виглядати, як справжні пірати, як правильно і влучно вибрати собі

піратське прізвисько. Тут ви знайдете смішні історії про життя піратів, які неодмінно вас зацікавлять. Вона крок за кроком пояснюватиме вам, як найкраще організувати піратські свята, наприклад, піратську вечірку. Отож, друзі, надягайте піратську пов'язку і вирушайте в плавання!

Франко К. Голуба планета / К. Франко ; пер. з фр. А. Васильєва. - Київ : Махаон-Україна, 2008. - 128 с. : іл. - (Нова енциклопедія).

Як виникли цунамі? Навіщо римляни розводили мурен? Чому в акул не болять зуби? Як моряки вимірюють швидкість у вузлах? Хто з піратів отримав титул лицаря? В енциклопедії «Голуба планета» є відповіді на ці й інші несподівані запитання. Ви дізнаєтеся чимало цікавого про острови і морські течії, про бурі і цунамі, про морських тварин і рослини, про **піратів** і загибель кораблів. Морські глибини чекають на вас, маленькі дослідники!

Що? Як? Чому? : моя перша енциклопедія / пер. з англ. І. Андрущенко ; гол. ред. Н. Переверзева. - Київ : Перо, 2008. - 256 с. : іл.

Ця книга дає відповіді на багато-багато запитань - про нескінченний космос, природу Землі, будову людського тіла, про жителів Стародавнього Єгипту, а також про середньовічних лицарів і морських розбійників - **піратів**. На кожній сторінці ви знайдете кольорові ілюстрації, смішні малюнки-комікси, а також цікаві завдання. Читайте, розглядайте малюнки, а потім розмірковуйте, малюйте, створюйте вироби або робіть цікаві експерименти - все це допоможе вам краще запам'ятати прочитане.

Пірати бувають різні (Художня література)

Серія «Банда піратів»

Знайомтеся з неймовірно захопливими пригодами маленьких дітлахів - банди піратів, до якої входить десятирічний Томас, онук відомого пірата, його молодша сестра Марі, їхній сусід Віллі-Розумник і піратський папуга месьє Муді. Вони всі обожають море і таємниці. На маленькому справжньому кораблі часто виходять у море. Життя маленьких піратів сповнене захопливих пригод: то вони натрапили на «Летючого Голландця», то опинилися на безлюдному острові, то повернули власниці найбільший у світі діамант, то вполювали скриньку старого пірата Моргана. На долю малих шукачів пригод випаде чимало випробувань, і зрештою вони дізнаються, що ж дорожче за всі скарби світу.

Дюпен О. Принц Гула : [казкова пригода] / О. Дюпен ; пер. з фр. Т. А. Склярвої ; худож. Ж. Пелісьє. - Харків : Ранок, 2018. - 48 с. : кольор. іл. - (Банда Піратів).

Дюпен О. Атака Піраньї : [казкова пригода] / О. Дюпен ; пер. з фр. Т. А. Склярвої ; худож. Ж. Пелісьє. - Харків : Ранок, 2018. - 48 с. : кольор. іл. - (Банда Піратів).

Парашині-Дені Ж. Корабель-привид : казкова історія : Кн. 1 / Ж. Парашині-Дені, О. Дюпен ; пер. з фр. І. Є. Бондаря-Терещенка ; худож. Ж. Пелісьє. - Харків : Ранок, 2016. - 48 с. : кольор. іл. - (Банда Піратів).

Парашині-Дені Ж. Таємничий острів : казкова історія : Кн. 2 / Ж. Парашині-Дені, О. Дюпен ; пер. з фр. І. Є. Бондаря-Терещенка ; худож. Ж. Пелісьє. - Харків : Ранок, 2015. - 48 с. : кольор. іл. - (Банда Піратів).

Парашині-Дені Ж. Історія з діамантом : казкова історія : Кн. 3 / Ж. Парашині-Дені, О. Дюпен ; пер. з фр. І. Є. Бондаря-Терещенка ;

худож. Ж. Пелісьє. - Харків : Ранок, 2015. - 48 с. : кольор. іл. - (Банда Піратів).

Парашині-Дені Ж. Скарби пірата Моргана : казкова історія : Кн. 4 / Ж. Парашині-Дені, О. Дюпен ; пер. з фр. І. Є. Бондаря-Терещенка ; худож. Ж. Пелісьє. - Харків : Ранок, 2015. - 48 с. : кольор. іл. - (Банда Піратів).

Парашині-Дені Ж. Острів Дракона : казкова історія : Кн. 6 / Ж. Парашині-Дені, О. Дюпен ; пер. з фр. Т. А. Склярвої ; худож. Ж. Пелісьє. - Харків : Ранок, 2018. - 48 с. : кольор. іл. - (Банда Піратів).

Парашині-Дені Ж. На абордаж! : казкова історія : Кн. 7 / Ж. Парашині-Дені, О. Дюпен ; пер. з фр. Т. А. Склярвої ; худож. Ж. Пелісьє. - Харків : Ранок, 2018. - 48 с. : кольор. іл. - (Банда Піратів).

Серія «Веселі Роджерси»

Неймовірні пригоди починаються! Інакше й бути не може, адже на сторінках цих книжок живуть справжнісінькі... пірати! Вони з'являються у повінь і грабують, вони втягують до зачарованої печери випадкових подорожніх і ховають скарби на таємничому острові... А впоратися з ними спроможні тільки легендарний Веселий Роджерс, його онук Джим Молодець і смілива Матільда! А де пірати – там ризик, незліченні скарби та неймовірні пригоди! Тому мерщій до пригод.

Даддл Дж. Веселі Роджерси та золото чудовиська : повість / Д.Даддл ; пер. з англ. Н. В. Бхіндер ; іл. автора. — Харків : Ранок, 2018. — 160 с. : іл. — (Веселі Роджерси).

Даддл Дж. Веселі Роджерси та зачарована печера : повість / Д.Даддл ; пер. з англ. Н. В. Бхіндер ; іл. автора. — Харків : Ранок, 2018. — 160 с. : іл. - (Веселі Роджерси).

Даддл Дж. Веселі Роджерси та примарний галеон : повість / Д.Даддл ; пер. з англ. Н. В. Бхіндер ; іл. автора. — Харків : Ранок, 2018. — 160 с. : іл. - (Веселі Роджерси).

Серія «Капітан Фокс»

На вас чекають неймовірні пригоди Ріккі Ретома – безстрашного мишеняти з добрим і відданим серцем, який волею долі став членом піратського екіпажу під проводом шляхетного капітана Фокса. Перегортаючи сторінку за сторінкою, ви будете в захваті від неймовірної мужності й винахідливості бравої команди і сили духу маленького Ріккі. На сторінках цих книжок на вас чекають битви, небезпека, пошуки скарбів – все те, чим живуть хоробрі пірати Острова Туманів.

Інноченті М. Пірати Острова Туманів : повість. Кн.1 / М. Інноченті, С. Фраска ; іл. С. Фраска. - Харків : Мікко, 2014. - 128 с. : іл. - (Капітан Фокс).

Інноченті М. Привид Семи Морів : повість. Кн. 2 / М. Інноченті, С. Фраска ; іл. С. Фраска. - Харків : Мікко, 2014. - 128 с. : іл. - (Капітан

Фокс).

Інноченті М. Підземне чудовисько : повість. Кн. 3 / М. Інноченті, С. Фраска; іл. С. Фраска. - Харків : Мікко, 2014. - 128 с. : іл. - (Капітан Фокс).

Інноченті М. Острів доктора Топіморта : повість. Кн. 4 / М. Інноченті, С. Фраска; іл. С. Фраска. - Харків : Мікко : Прінт-Сервіс, 2011. - 128 с. : іл. - (Капітан Фокс).

Інноченті М. Фрегат «Хамелеон» : повість. Кн. 5 / М. Інноченті, С. Фраска ; іл. С. Фраска]. - Харків : Мікко : Прінт-Сервіс, 2011. - 128 с. : ілюстр. - (Капітан Фокс).

Інноченті М. Буря в серці : повість. Кн. 6 / М. Інноченті, С. Фраска ; іл. С. Фраска. - Харків : Мікко : Прінт-Сервіс, 2011. - 128 с. : іл. - (Капітан Фокс).

Інноченті М. Послання в пляшці : повість. Кн. 7 / М. Інноченті, С. Фраска ; іл. С. Фраска. - Харків : Мікко : Прінт-Сервіс, 2011. - 128 с. : іл. - (Капітан Фокс).

Серія «Морські пригоди»

Друзі, чи мрієте ви про морські пригоди? Про широкополий капелюх, загадкові острови, морський вітер, який хлюпає вам в обличчя, а ще – піратські скарби. Тоді на вас чекають неймовірні захопливі пригоди відважної киці-капітана Дженніфір Котес, якій доведеться подолати багато перешкод та труднощів, щоб стати справжнім капітаном, та її вірного друга – котика Джонні-Горобчика. Вони запрошують усіх любителів морських подорожей і піратських баталій відвідати нові країни, острови, моря. Кожна сторіночка цих книжок – це кольорове втілення загадкового світу мореплавців і шукачів скарбів. Отже, пригоди починаються!

Амасова А. Пірати Котячого моря. На бордаж! : повість. Кн.1 / А. Амасова, В.С. Запаренко ; худож. В. С. Запаренко. - Київ : Астамір-В, 2015. - 184 с. : іл. - (Морські пригоди).

Амасова А. Пірати Котячого моря. Мумія бунтівника : повість. Кн. 3 / А. Амасова, В.С. Запаренко; худож. В.С. Запаренко. - Київ : Астамір-В, 2015. - 144 с. : іл. - (Морські пригоди).

Амасова А. Пірати Котячого моря. Капітан Джен : повість. Кн. 4 / А. Амасова, В. С. Запаренко ; худож. В. С. Запаренко. - Київ : Астамір-В, 2015. - 192 с. : іл. - (Морські пригоди).

Амасова А. Пірати Котячого моря. Скриня для імператора : повість : Кн. 5 / А. Амасова, В. С. Запаренко ; худож. В. С. Запаренко. - Київ : Астамір-В, 2016. - 224 с. : іл. - (Морські пригоди).

Баррі Д. М. Пітер Пен і Венді : казкова повість / Д. М.Баррі ; пер. з англ. В. Панченко ; худож. Р. Інґпен. - Київ : Махаон-Україна, 2010. - 208 с. : іл.

На вас чекає захоплива пригода маленького хлопчика-бешкетника Пітера Пена, який вміє літати та переживає багато пригод на чарівному острові Небувалії разом із морськими дівами, феями, «індіанцями» та піратами.

Береза Т. Як мурашки скарби врятували = On How Ants Saved The Treasures : казка / Т. Береза, К. Береза ; худож. М.С. Шутурма. - Львів : Літ. та мистец., 2016. - 24 с. : кольор. іл. - Текст: укр., англ.

Казкова історія про піратів, яка кличе вас, діти, та ваших батьків у захопливий світ мандрів. Ви поринете у безмежні обрії незвіданих островів та океанів і лише на краю світу дізнаєтеся, хто насправді здобуде найголовніше, а хто втратить усе. Надзвичайно жвава пригодницька оповідка змусить вас гортати сторінку за сторінкою. Тут немає нічого зайвого, лише казкові пригоди улюблених героїв, чудові малюнки та вишукана українська й англійська мови!

Вайброу І. Піратська книга Малого Вовчика : повість / І. Вайброу; пер. з англ. О. Стадника ; іл. Т. Росс. - Львів : Вид-во Старого Лева, 2015. - 160 с. : іл.

Непосидючий Маленький Вовчик та його приятелі - молодший братик Чухля-Нюхля, Репетун, ведмедик Нормус та Гаврик Воронько - вирушають у нові пригодницькі мандри. Цього разу на них чекають кораблі, шаблі й гармати, акули й острови, а ще - війна за велетенську скриню скарбів і титул найнайжахнішого пірата усіх морів!

Винничук Ю. П. Історія одного поросятка : казка / Ю. П. Винничук ; худож. К. Лавро. - Харків : Фоліо, 2015. - 24 с. : іл.

Це казка про неймовірно спритне Поросятко, яке розвалило королівський палац, перемогло лютих розбійників, а потім стало - подумати тільки - капітаном піратського корабля! Ну як після цього французький король міг втриматися, щоб не запропонувати йому руку і серце своєї доньки? Тому нема нічого дивного в тому, що цю казку вже полюбили діти у Франції, а в Україні за нею було знято мультфільм. «Пригоди Поросятка» ілюстрував чудовий український художник Кость Лавро - саме з його ілюстраціями ця казка була вже двічі видана в Парижі. Адже «Історія одного поросятка» - безсумнівно найкращий у світі «поросячий» бестселер!

Далє Ш. Міла, маленька повітряна піратка : казка : пер. з нім. : для дітей дошк. віку

/ Ш. Далє ; іл. автора. - Харків : Ранок, 2018. - 32 с. : іл. - (Книги Штефани Далє).

Маленька піратка Міла мріяла про пригоди. Раптом біля її оселі з'явився справжнісінький повітряний корабель. І, о диво! Команді саме бракувало сміливого капітана. Як не скористатися такою нагодою? Але спочатку Міла-піратка має отримати посвідчення капітана й виконати задля цього три складних завдання. Чи вдасться їй це? Отже, друзі, вирушаймо назустріч пригодам!

Демченко О. Ю. Кошенята-пірати : казка / О. Ю. Демченко ; худож. Н. В. Петрачкова. - Харків : Ранок, 2018. - 24 с. : іл. - (Моя казкотерапія).

Добра та повчальна казка. Разом із героями, ви, малюки, будете навчатися піклуватися про близьких, бути чуйними, уважними. На прикладі невгамовних кошенят дізнаєтеся, що може статися через непомірні пустощі.

Дивовижні історії для хлопчиків / Л. Слімс, Л. Стоуел ; пер. з англ. О. Зозулі ; іл. Т. Лалонда. - Київ : КМ-БУКС, 2019. - 352 с. : іл.

Вам кортить помандрувати відкритим морем? Або позмагатися з драконами не на життя, а на смерть? Тоді запрошуємо вас поринути у збірку захопливих історій. Пірати, потвори, роботи, лицарі та привиди - усі з нетерпінням хочуть вразити вас, або ж змусять тремтіти від страху.

Камінська Я.І. Казка про веселого пірата Біг-Бена, балакучого папугу та мовчазного пса / Я. І. Камінська ; худож. В. С. Гавриш. - Тернопіль : Навч. кн.-Богдан, 2006. - 80 с. : іл.

На вас чекають казкові пригоди веселого пірата Біг-Бена, який разом із двома щоглами плавав на маленькій бригантині та час від часу грабував кораблі. Все награване золото висипали на палубу і тихими вечорами Біг-Бен кидав монети в море. Так тривало доти, поки одного дня на шляху веселого пірата не з'явився таємничий самотній вітрильник... Вас цікавить, що було далі? Тоді мерщій розгортайте книжку - на вас чекають неймовірні пригоди!

Ковелл К. Як приручити дракона. Як стати піратом : повість. Кн.2 / К. Ковелл ; пер. з англ. А. Саган ; іл. автора. - Київ : РІДНА МОВА, 2018. - 224 с. : іл. - (Як приручити дракона).

Друзі, читаючи цю книжку, ви переконаєтеся, що бути вікінгом справді дуже нелегко. Адже справжній вікінг має не тільки приручити і вимуштрувати дракона, а й опанувати ремесло пірата. Страхун Злобородий, прапрадід Гиккуса, був видатним піратом і залишив після себе незліченні скарби, які і затьмарили очі патлатим розбишакам. А тепер уявіть, що ви натрапили на слід незліченних скарбів Страхуна Злобородого. Хіба напис «Не відкривати!» вас зупинить?! Тож уперед, за скарбами!

Кольб С. Пірати зі стайні : повість. Кн. 5 / С. Кольб ; пер. з нім. І. С. Андрієнко-Фрідріх ; худож. Н. Дуллек. - Харків : ВД «Школа», 2019. - 144 с. : іл. - (Вівсяна банда).

«Вівсяна банда» - серія кумедних історій про коней і поні. Герої цієї книги - поні Шоко та його друзяки вирушають у довгоочікувану відпустку до рідного Даммбюля - кінської ферми біля Північного моря! Та от халепка: на подвір'ї їх зустрічають не старі друзі, а пихаті новенькі поні - Ганс і Франс, яких Шоко неодмінно має провчити. Прогулянка морем ледь не обернулася справжньою трагедією, а зустріч із велетенським піскожилем чудовиськом не обіцяла нічого доброго. Але для справжніх піратських поні навіть це не проблема. Чи не так?

Кузякін К. Зубасті задачки / К. Кузякін ; худож. оформ. К. Кузякін. - Львів : Вид-во Старого Лева, 2015. - 64 с. : іл.

Друзі, ви розгорнули сторінки не просто книжки, а насправді зубастої книжки - книжки-пригоди, книжки-гри, книжки, над якою доведеться добряче поламати голову й водночас нареготатися донесхочу. Написав та намалював її Кузько Кузякін - справжнісінький пірат, який управно вміє не лише грабувати кораблі чи лічити бочки з ромом, але й заплутувати, жартувати, ставити неординарні запитання і приправляти їх не менш неочікуваними підказками! Отже, попереду на вас чекають 150 ігрових розвивальних завдань. Бажаємо вам гарного плавання у морі жартів та винахідливості в компанії пірата Кузька Кузякіна і боцмана Громила!

Мак-Коркран Дж. Пітер Пен і Багряний Пірат : повість / Дж. Мак-Коркран ; пер. з англ. А. Сагана. - Тернопіль : Навч. кн.-Богдан, 2007. - 256 с.

Улюблена багатьма поколіннями історія про казкового хлопчика Пітера Пена настільки добра і красива, що вона не могла залишитися просто однією історією. Ця історія не тільки дітей, а й багатьох дорослих, чиї дитячі мрії були пов'язані з Пітером, Венді та їхніми друзями. Маленький хлопчик із казки, який не хотів дорослішати, знову повернувся! Разом із Пітером ви вирушите в казкові подорожі, побуваєте у нових пригодах, шлях до яких іноді й небезпечний, але ж ми знаємо, що в добрій казці, де є дружба і взаємодопомога, все буде добре, і ніякі пірати не страшні!

Малик Г.М. Піратський маршрут : весела книга-картинка / Г. М. Малик ; худож. Г. Олійко. - Львів : Вид-во Старого Лева, 2019. - 24 с. : іл.

Це грайлива подорож у мріях, а заодно і веселий урок географії для вас, діти. Бо кожен із нас у дитинстві хотів бути зухвалим піратом, якому підкоряються моря і океани. Хутчіш вмикайте дух мандрів, пошуків скарбів та пригод на свою голову... Вітру в вітрила і приємного читання!

Матюшкіна К. Кіт да Вінчі. Пірати Примарського моря : повість-казка / К. Матюшкіна ; пер. з рос. О. Думанської, Н. Кир'ян ; мал. автора. - Київ : РІДНА МОВА, 2015. - 192 с. : іл. - (Трикольний детектив).

Матюшкіна К. Кіт да Вінчі. Пірати Кошмарського моря : повість-казка / К. Матюшкіна ; пер. з рос. Г. Хоткевича ; мал. автора. - Київ : Нац. кн. проект, 2011. - 192 с. : іл. - (Детективчик).

Казкові пригоди неперевершеного і геніального детектива - кота да Вінчі, який безстрашно долає хвилі Примарського та Кошмарського морів, аби завадити злочинцям-піратам, які захопили Звірине місто. Вони викрали цілу купу всього-всього та ще й полонили нещасну білочку Бряку! А страшне й підступне мишадло Зиза-пірат відправлося до Мавп'ячого острова, аби стати там королем, знайти скарби й заволодіти ними! Що трапиться далі з героями цієї казки ви дізнаєтесь, прочитавши ці книжки.

Пантер Р. Пірат-привид : казка / Р. Пантер ; іл. Д. Гучердіні ; пер. з англ. О. Зозулі // Дивовижні історії для дівчаток : казки. - Київ : Країна Мрій, 2012. - С. 336-339 ; іл.

Хто ж він такий - Пірат-привид? Ви бажаєте з ним познайомитися? Тоді розгортайте збірку казок «Дивовижні історії для дівчаток» - там ви знайдете відповідь!

Піратські історії : казки / Р. Дікінс, Р. Хор, Р. Ллойд та ін. ; пер. з англ. В. Кучменко ; іл. Л. Бродлі. - Київ : КМ-БУКС, 2018. - 232 с. : іл.

Стережіться всі, хто на березі! До вас пливе армада піратських кораблів. Сільвер, Зелена Борода, Безжальна Мег та решта членів піратської ватаги, які шукають скарби, беруть участь у змаганнях і навіть б'ються із зомбі-піратами. Герої цієї захопливої казки, як ви вже здогадалися - безжальні й підступні пірати.

Роздобудько І.В. Пригоди на острові Клаварен : повість / І. В. Роздобудько ; худож. Н. Дойчева-Бут. - Київ : Наш формат, 2021. - 144 с. : іл. - (Пригоди).

Роздобудько І.В. Пригоди на невідомому острові : повість / І. В. Роздобудько ; худож. О. Грищенко. - Вінниця : Теза, 2010. - 158 с. : іл. - (Пригодницька бібліотека).

Вирушаючи в подорож малесенькою річкою, слід бути особливо обережними, якщо на ній є старезна дамба. Бо в дамбі, можливо, є печера... А в печері - щонайсправжнісінька часова діра... Що чекає на головних героїнь - юних шукачок пригод - Клаву й Рено? Безлюдний острів, який можна назвати своїми іменами, ночівля у кроні дерева, а на сніданок - черепашача ячня під кокосовим соусом... Та й це ще не все. Адже до безлюдних островів нерідко навідується пірати, і тоді стає по-

справжньому небезпечно! На вас, друзі, чекають не тільки дивні пригоди юних героїнь, але й відкриття приголомшливих таємниць із минулого.

Ронкаля С. Принцеса-піратка : казкова історія / С. Ронкаля ; пер. з італ. В. Ніколаєва ; худож. Е. Темпорін. - Київ : Махаон-Україна, 2011. - 48 с. : іл. - (Казкові принцеси).

Софії Великій страшенно набридло бути принцесою. Вона втомилася робити реверанси, носити незручні туфлі для танців. Тому вона задумала втекти з королівства разом зі своїм братом, принцем Джакомо II, та стати піраткою. Змінивши корону на старий капелюх і бандану, принцеса і принц пробираються на борт піратського корабля «Ненажерливий кит», командування яким невдовзі беруть на себе. На їх шляху було багато пригод. На них чекали і сюрпризи! А які? Дізнаєтеся з книжки.

Роу Дж. Діппер і Мейбл і прокляті скарби часу : пригодницькі історії / Д. Роу - Харків : Ранок, 2020. - 288 с. : іл. - (Гравіті Фолз) (DISNEY).

Герой повісті Блендін шукає легендарну скарбницю Піратів Часу. Але йому потрібна допомога Мейбл і Діппера ... а також ваша. На них чекає небезпечна подорож, і саме від вас залежить, що їх спіткатиме: щасливий кінець чи жахлива доля. Тож мандруйте часом разом із друзями, досліджуйте Середньовіччя, населене драконами, Дикий Захід і навіть майбутнє! Не забувайте: можна вибрати будь-який шлях із багатьох можливих і пережити безліч страшних і кумедних пригод. Ви можете нарешті знайти скарби або відправити Блендіна з близнюками у безодню часу, з якої вони ніколи не повернуться! Ну ж бо, ризикніть і спробуйте відшукати скарби Піратів Часу!

Стівенсон Р.-Л. Острів скарбів : пригодницький роман / Р.-Л. Стівенсон ; пер. з англ. Ю. Корецький. - Київ : Book Chef, 2023. - 256 с.

Найвизначніший пригодницький роман англійського письменника Р.-Л. Стівенсона. Таємнича карта, небезпечна експедиція, пірати - в цій історії є все для тих, хто захоплюється неймовірними пригодами. Головний герой роману, юний Джим Гокінс, бере участь у пошуку скарбів, які заховані на відлюдному острові знаменитим капітаном Флінтом. Сміливість і відвага Джима та його друзів перемагають хитрість і жорстокість одного з Джонів Сільвера й допомагають їм знайти скарб і благополучно повернутися додому.

Стілтон Дж. Острів примарного скарбу : казкова повість. Кн. 3 / Дж. Стілтон ; пер. з італ. В. Чайковський. - Київ : Рідна мова, 2021. - 120 с. : іл. - (Джеронімо Стілтон).

Друзі, на вас чекає захоплива пригода Джеронімо Стілтона, який разом зі своїми друзями - Теєю, Пулапкою, Бенджаміном та новим знайомцем Хитавицею Пропхайлом поробінзонять на Піратських островах та ще й знайдуть скарб! Мерщій знайомтеся з героями книжки та допоможіть їм відшукати скарби!

Стрід Я. М. Неймовірна історія про велет-грушку / Я. М. Стрід; пер. з данськ. Н. Іваничук. - Харків : Читаріум, 2021. - 112 с. : іл.

Бажаєте поринути у вир неймовірно захопливих пригод? Тоді нумо знайомитися з надзвичайно цікавою книгою «Неймовірна історія про велет-грушку» від Якоба Стріда! Це не просто розповідь про героїв та їх вчинки, а справжній калейдоскоп фантастичних мандрівок, який затягує до веселого та яскравого світу.

Стронґ Дж. Кімнатні пірати : повість / Дж. Стронґ ; з англ. пер. А. Поритко ; іл. М. Паленка. - Львів : Вид-во Старого Лева, 2015. - 154 с. : іл. - (Читання для реготання).

Не дивуйтесь, якщо по сусідству з вами оселяться справжні пірати. Адже далеко не кожен пірат любить море. Є такі, що води на дух

не переносять, зате обожають затишні помешкання, в яких можна не лише чудово облаштувати піратський корабель, але й відшукати скарби!

Тарабанчук Ю.А. Ховайся, хто може, або Розвідник Люка і піратська шхуна : повість-казка / Ю. Тарабанчук ; худож. О. Мазур. - Київ : Зелений пес, 2005. - 112 с. : іл. - (Для тих, хто НЕ ЛЮБИТЬ читати) (Читати - круто!).

Тарабанчук Ю. А. Хто не заховався, або Розвідник Люка і облога фортеці : повість-казка / Ю. Тарабанчук ; худож. О. Мазур. - Київ : Зелений пес : Компанія ОСМА, 2006. - 224 с. : іл. - (Для тих, хто НЕ ЛЮБИТЬ читати) (Читати - круто!).

Тарабанчук Ю. А. Небезпечні хованки, або Розвідник Люка і Terra incognita : повість-казка / Ю. Тарабанчук ; худож. О. Мазур. - Київ : Зелений пес, 2007. - 224 с. : іл. - (Для тих, хто НЕ ЛЮБИТЬ читати).

Ховайся, хто може: на тиху Боброву Затоку та Фортецю Доброї Надії напало плем'я хижих мавп! Вони величезні, жорстокі й нахабні, вони не роблять ранкову зарядку, не поважають старших і не чистять свої страшні жовті зуби. Авжеж, бо вони - справжнісінькі пірати! Вони наводять жах на усіх від Фортеці Доброї Надії до Мерехтливої річки. Їх не боїться лише Серж Люка, адже він - розвідник загону бойових собак. Він впевнений, що обов'язково знайде спосіб як подолати безжалісних хижих мавп. А який? Ви дізнаєтесь прочитавши ці книжки.

Чаклун О. Мікробот і галактичний пірат : казка / О. Чаклун ; худож. Я. Любарська. - Київ : Фонтан казок, 2018. - 64 с. : кольор. іл. - (Добра фантастика).

Ця захоплива книжка про пригоди справжнього супергероя - маленького робота Мікробота і його друзів. Цього разу їм протистоїть наймоторошніший у галактиці пірат Зерос! А боротьбу з ним доведеться вести на дивовижній планеті Містерії. Щоб запобігти лиху й перемогти, герої повинні виявити неабияку кмітливість і спритність, бути добрими і співчутливими...

Шуберт І. Мій друг пірат : повість / І. Шуберт, Д. Шуберт. - Харків : PELICAN : Віват, 2016. - 32 с. : кольор. іл. - (Акварель). - Назва оригіналу: Woeste Willem.

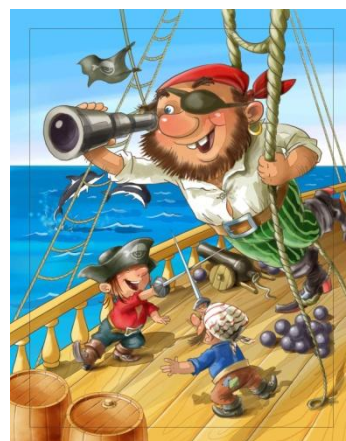
Привіт, хлопчики та дівчатка! Хочете познайомитися зі справжнім піратом, який зберігає у своїй скриньці безліч морських трофеїв, з-поміж яких є ласт водяника, будиночок Русалочки й акулячий ріг? Цей старий морський вовк, який борознив колись водні простори, ні з ким не хоче дружити. Та одного разу на даху свого будинку злий і відлюдькуватий пірат побачив маленького хлопчика... Чим закінчиться ця історія? Гортайте сторінки, читайте, милуйтеся прекрасними малюнками і... нічому не дивуйтеся! Приємного вам читання!

Щербина М. Піратські історії. Пригоди веселої сімейки : [захоплива історія] / М. Щербина. - Київ : Гамазин, 2023. - 116 с. : іл.

Коли твоя мама - вчителька української мови, тато - інженер за професією, але художник в душі, а молодші сестра з братом - неймовірні розбишаки, відпустка на морі аж ніяк не може видатись нудною. Що й казати, коли уся Оленчина сімейка випадково зустрічає на пляжі піратів? І неабияких, а справжнісіньких, які навіть корабель власний мають. Отак, звичайний відпочинок перетворюється на захоптиву пригоду у відкритому морі. А хто із вас не хотів би вирушити на пошуки скарбів? Але що, коли ви не єдині пірати, які полюють за коштовностями, та й безлюдний острів не такий вже й безлюдний? Тож мерщій до пригод!

Юр'є Ж. Зустріч з піратами : казкові історії / Ж. Юр'є ; худож. Л. Жуанніґо. - Київ : Махаон-Україна, 2014. - 80 с. : кольор. іл. - (Жили собі кролики...).

У цій книжці на вас чекає нова зустріч із кроленятами папи Онесима. Ці допитливі непосиди щоразу потрапляють у якусь історію. Ось і цього разу, разом із чотирма братиками та їхньою сестричкою, ви станете учасниками неймовірних подій. Спочатку ви потрапите до чарівного світу цирку. Потім, разом із усім кролячим сімейством, вирушите до моря. Але оскільки всі кролики бояться води - кроленята придумали, як покататися на човні, не заходячи у воду. А ось що з цього вийшло...?

Розважальна сторінка. «Піратські пригоди»

(Вірші, загадки, ігри, вікторина)

Привіт, відважний пригоднику чи відважна пригоднице! Ласкаво просимо до захопливого світу гри, де на вас чекають неймовірні пригоди піратів та захопливі казкові відкриття! Нехай твої кроки будуть наповнені радістю, а твої вчинки призведуть до неймовірних перемог! Готуйся до веселощів і неймовірних вражень!

Відшукай і полічи : видання для дозвілля / пер. з англ. В.І. Наливаної. - Київ : Країна Мрій, 2014. - 256 с. : іл.

У неймовірній книжці вам доведеться знайти понад 8000 тисяч різних істот та предметів! Доведеться попрацювати, аби знайти й полічити тварин на фермі, жуків, чаклунів, **піратів**, фей та навіть жахливих монстрів! Нумо шукати, друзі!

Піратська вікторина

1. Вертикальна конструкція на судні (кораблі), зазвичай підтримувана розтяжками частина парусного устаткування на яхтах і вітрильниках (**Мачта**)

2. Назва зброї пірата? (**Пістоль**)

3. Пристрій, що полегшує орієнтування на місцевості? (**Компас**)

4. Пристрій управління рухом судна (корабля), або літального апарата по курсу (**Штурвал**)

5. Повар на судні? (**Кок**)

6. Найулюбленіший напій піратів? (**Ром**)

7. Що ж воно таке? Коли потрібне - викидаємо, а коли не потрібне - піднімаємо? (**Якір**)

8. Хто з піратів автор знаменитої пісні «Йо-хо-хо, пляшка рому!»? (**Капітан Флінт**)

9. Що є незмінним символом піратів? (**Веселий Роджер**)

10. Яким способом пірати грабували своїх жертв? (**Абордаж**)

11. Хто був найстрашнішим піратом в мультфільмі «Острів скарбів»? (**Джон Сільвер**)

12. Як звали пірата в історії про Пітера Пена? (**Капітан Гак**)

13. Кого пірати називали «порохова мавпа»? (Хлопчик який підносить порох і снаряди під час бою)

14. За що піратам відрізали ніс і вуха? (За крадіжку у товаришів по команді)

15. Головний убір пірата? (Треуголка/трикутівка)

16. Хто такий пірат? (Морський розбійник)

17. Що використовували пірати, щоб легко орієнтуватися в темряві трюму після яскравого денного світла на палубі? (Пов'язка на око)

18. Який діснеївський мультфільм заснований на сюжеті «Острова скарбів» Стівенсона? («Планета скарбів»)

19. Як звали головного героя-пірата у фільмі «Пірати Карибського моря»? (Капітан Джек Спарроу)

20. Який корабель-примара вимушений блукати морем и ніколи не зможе пристати до берега в морських легендах? («Летючий Голандець»)

Діти, розгадайте відому фразу піратів, але це завдання не з простих, тому що букви заховалися за цифрами і вам потрібно за допомогою алфавіту розгадати її.

(13)(17) (22)(17) (22)(17)! (6) (14)(21)(23)(27)(18)(3) (16)(17)(19)(20)

А а 3	Б б 5	В в 7	Г г 8	Ґ ґ 1	Д д 2	Е е 12	Є є 11	Ж ж 10
З з 33	И и 9	І і 6	Ї ї 15	Й й 13	К к 18	Л л 21	М м 19	Н н 4
О о 17	П п 14	Р р 16	С с 25	Т т 28	У у 20	Ф ф 29	Х х 22	Ц ц 32
Ч ч 26	Ш ш 27	Щ щ 30	Ь ь 24	Ю ю 31	Я я 23			

(Йо-хо-хо! І пляшка рому!)

Загадки

Через море - океан,
В сильний шторм чи ураган
Впевнено вперед прямує,
А на ньому люд мандрує **(Корабель)**

Бриги, шхуни та фрегати
Це є власністю піратів.
Відпливають від землі
Прямо в море **(Кораблі)**

Плаваю на кораблі,
Іноді лежу на дні,
Міцно корабель тримаю
Судно в морях охороняю
Щоб вітер його в нас не вкрав,
А лиш на хвилях похитав **(Якорь)**

Його шукають всі пірати,
Для пошуків у них є карти
Хто знайде його - буде радий
Бо стане він умить багатий **(Скарб)**

Життя проходить у бійках,
Пограбуваннях і жахах
Я - гуляка, розбишака
З кожним стрічним на ножах **(Пірат)**

Оку милий цей пейзаж:
Хвилі, бійка, абордаж.
Я люблю розбоєм жити
І з акулами дружити **(Пірат)**

Ми Чорного Роджера діти,
Наш дім - корабель і вітрила
Лиш золоту можем радіти -
Наш розум скарби засліпили **(Пірати)**

Він гроза морів, шхун та кораблів.
Не рибалка й не солдат
А страшений, злий... **(Пірат)**

Не страшні мені шторми,
Не лякають хвилі.
Не боюсь тюремних ґрат
Бо відважний я ... **(Пірат)**

Я пізнав у штормах братерство
Я друзів віднайшов в боях.
Незлічені, казкові багатства
Ми збираємо у морях **(Пірат)**

Як веселка кольоровий,
Має здібності до мови.
Слово пташці цій скажіть -
І вона повторить вмить **(Папуга)**

Кольоровий, наче пава,
Птах веселий і ласкавий,
І червоний, і зелений,
Птах говорить цей до мене!
Кращого немає друга
Ніж кмітливий цей ... **(Папуга)**

Фрегат багатий оточили,
Втекти від нас йому несила.
Сміливо йде корабель наш
З командою на... **(Абордаж)**

Попереду туман густий
Фрегат пливе там золотий
Він везе крутий багаж
Ну його! На... **(Абордаж)**

Частина суші, де пірату
Потрібно швидше скарб сховати.
Буває, що знайти непросто
Посеред океану... **(Острів)**

Навкруги вода, а з питтям - біда **(Море)**

Воно безкрає, синє,
А хвилі все біжать,
І кораблі красиві,
По водній гладі мчать **(Море)**

Десять піратів

(Дитяча пісня)

Десять піратів у море збирались,
Та неприємність з одним із них сталась,
Він заховав пістолет свій удома,
Де заховав - невідомо самому...

Дев'ять піратів у море збирались,
Та про дев'ятого раптом дізнались -
Дуже хропе уві сні цей дев'ятий,
Тож порішили з собою не брати.

Вісім піратів у море збирались,
Та щодо восьмого всі завагались:

Їсть увесь час і гладкий наче діжка,
Спати лягає один на три ліжка

Скоро вже, скоро у море піратам,
Та без води як у путь вирушати?
Шостий і сьомий пішли до кринички,
Тиждень минув, а ні їх, ні водички.

П'ятий четвертому каже пірату:
«Треба нам друзів з біди визволити!
Візьмемо третього разом з собою»

І заблукали у лісі всі троє.

Другий пірат від нудьги занедужав,
Бо сумував за домівкою дуже,
Тож уночі, не сказавши нікому,
Викрав гармату і втік додому.

Хвиля морська корабель хилитає,
Тільки піратів на ньому немає,
Бо одного без пістоля й гармати,
Навіть не можна піратом назвати.

ПІРАТИ

(Лічилка)

Чотири пірати пішли у дорогу
Четвертий упав і зламав собі ногу,
Третій витягнув гармати
І почав із ними грати.

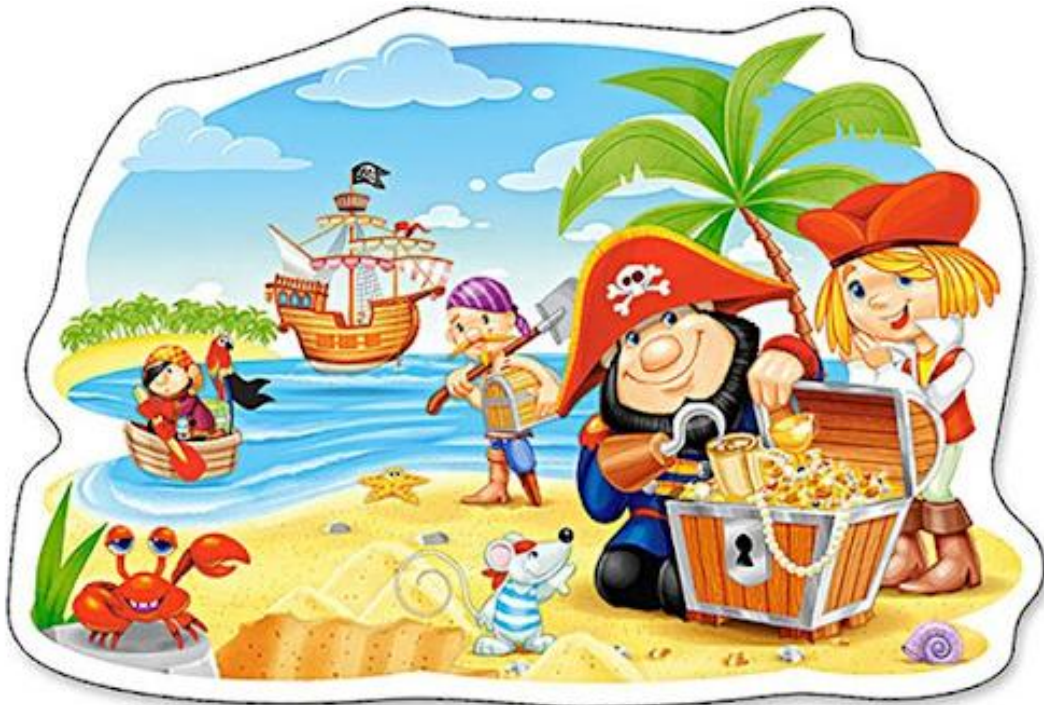
Другий першому каже пірату:
- Давай разом з третім будемо
стріляти.

Дістали пірати свої гармати

Стрельнули далеко у великі
палати.

Четвертий пірат вижив у нас
І випив смачний,
прохолодненький квас.

Разом усі вони стріляли,
І в палати попадали.

Пірат

(Вірш)

У ставку якийсь фрегат
плаває вперед-назад.
Той фрегат веде пірат,
шаблею на жаб махає,
день і ніч стріля з гармат!

Сплутав він моря й держави
де Цейлон, а де Полтава,

де Камчатка, де Карпати,—
зблукав він в очеретах!
З переляку із гармати:
Бах!
Бабах!!!

Бо не вчивсь пірат писати,
ні читати, ні рахувати,

географії не знає —
ось тому він і кружляє:
Бах!
Ба-бах!
І знов: Бабах!

Той пірат шука маршрути,
щоб дістатись до Калькутти.
Заморився укінець —
та й приплив у Трускавець.
Чубай Г.

Пірати (Вірш)

Були собі два брати -
Замурзані пірати.
Не слухалися мами,
Поганими словами
Забруднювали простір,
Були нестерпні просто.

До школи не ходили,
Корисного не їли,
З науками не знались,
Ще й в носі колупались.

Їм якось пощастило:
До облавка прибило
У пляшці карту світу,
На ній - місця заритих
Скарбів і шоколадок.
- Гей - гей! - пірати радо
- Кричали, мов скажені. -
Скарби у нас в кишені!

Давай вони дивитись,
Вертіти і крутити
Ту карту загадкову...
Пора б згадати школу.
Але ж дурні пірати.
Ледь - ледь могли читати.
Впізнали кілька літер,
Гадали, звідки вітер,

Що значать закарлючки
Та інші мудрі штучки.
Один кричить: «Це море!»
Волає другий: «Гори!»
Один кричить: «Це Штати!»
А другий: «Ні, Карпати!»
Отак вони сварились,
Аж поки не побились
В обох на лобі гулі,
В обох в кишенях дулі...

Та зрештою зібрались
І десь помандрували.
Блукали десь пів року,
Стомилися нівроку,
Аж ось замріло місто
На горизонті чистім.

Знов спори в них негожі
І знов за рибу гроші:
- Це - Київ стародавній!
- Ні, це Горішні Плавні!...
І поки знов сварились,
Кусалися і бились,

Той скарб і шоколадки
Відрили дві піратки.
Отак завжди буває:
Скарби той здобуває,
Хто дружить із книжками
І слухається маму....

С. Дерманський

Пірат (Вірш)

Привів пірата цар додому,
У позолочені хороми,
І мовив: - Працю починай!
Ось віник - все підмітай!
- Не буду! - Дін промовив браво,
Це зовсім не піратська справа!
Втечу від тебе все одно!
- І миттю виліз у вікно.
Поглянув навкруги пірат -
Лежить на дні великий скат!
Він осідлав отого ската
І верхи спробував тікати,

Та цар пірата наздогнав
В ланцюг залізний закував
Почав пірат царя просити:
- Мене, будь ласка, відпусти ти.
Я не стрілятиму з гармат,
Не буду сон твій турбувати!
І цар, хоча і був він грізний,
Із Діна зняв ланцюг залізний,
Сів каракатиці на спину
І виніс на поверхню Діна.
І Дін обрав інакшу долю -

Став жити він на суходолі.
Пірат був справжнім силачем.
То й став відомим циркачем.

І в цирку, глядачам на втіху,
Він ядра плющив як горіхи.
Євген Новицький

* * * *

Друзі! Вітаємо вас на острові «Піратський сленг»!
Вам треба відгадати, що означають деякі вислови з піратського жаргону:

- «промочити горло» - **пити**
- «спрямовувати шхуну» - **йти**
- «вішати на очі чорні мітки» - **спати**
  - «зійтися якорями» - **битися**
  - «трусити кістками» - **танцювати**
- «бринькати золотом», «метати піастри» - **купувати**
  - «палити з усіх гармат» - **ляятися**
  - «міряться скарбами» - **хвалитися**
  - «підняти Веселого Роджера» - **веселитися**
- «пришвартуватися в тихій гавані» - **одружитися (вийти заміж)**

Укладачка Вікторія ЩЕРБАК

Редакторка Валентина ТАРАСОВА

Відповідальна за випуск
Тетяна ЖАЙВОРОНОК